

CLASS 8 MARATHI REVISION FOR 2ND SEMESTER EXAM

MARATHI PAPER PATTERN

- प्र१ .कंसातील योग्य शब्द निवडून रिकाम्या जागा भरा.
- प्र२. एका शब्दात उत्तरे लिहा.
- प्र३. विरुद्धार्थी शब्द लिहा.
- प्र४. योग्य जोड्या लावा.
- प्र.5. खालील विरामचिन्हे लिहा.
- प्र६. शब्द अकारविल्हे प्रमाणे लावा.
- प्र७. दिलेल्या शब्दांचे इंग्रजीमध्ये भाषांतर करा.
- प्र८. विचार स्पष्ट करा. / ओळीतील तुम्हांला कळलेला अर्थ तुमच्या शब्दांत लिहा.
- प्र९. संवाद लिहा.
- प्र१०. सूचनाफलक तयार करा.

MARATHI REVISION

प्र१ .कंसातील योग्य शब्द निवडून रिकाम्या जागा भरा.

- संतांचिया संगें अभाविक **जन**।
- चंदनाच्या संगे बोरीया **बाभळी**।
- जीवा **सुख** झालें।
- चोखा म्हणे ऐसा **परमार्थ** साधावा।
- नाहीं तरी **भार** वाहावा खरा ऐसा।।३।।
- दैनंदिन जीवनात आपण अनेक **शब्द** वापरतो.
- झिलमिलणारे** चंद्र चांदणे, जगणे मजला शिकवून गेले!
- तुळशीवरल्या त्या पणतीचे, **जळणे** मजला शिकवून गेले!
- प्रेम काय ते कुणा न ठावे **नदी** सागरा जीव का लावे?
- “जन्मापासून **आंधळी** आहे ती!”
- “सावरीच्या कापसाचे जणू **मुळमुळ** गोळेच!”
- वाटते सानुली **मुंद** झुळूक मी व्हावे.
- घेईल ओढ मन तिकडे **स्वैर** झुकावे.
- बरीच घरे आणि गेस्ट हाऊस नदीच्या वेगवान प्रवाहाबरोबर वाहून गेले होते.
- भूस्खलन झाल्यामुळे ठिकठिकाणी अनेक **तीर्थयात्री** अडकले होते.

प्र२. एका शब्दात उत्तरे लिहा.

- ❖ अनेक तासांच्या कठीण चढाईनंतर ईशान व त्याचे मित्र कोठे पोहचले? - गंगोत्रीला
- ❖ हॉटेलमालक जेवणाच्या थाळीची किती किंमत वसूल करत होते? - दोन हजार रुपये
- ❖ दुकानदाराने खोलीचे भाडे किती सांगितले? - पंधरा हजार रुपये
- ❖ झुळूक विसावा केंव्हा घेईल? - तिन्हीसांजेला
- ❖ जनावरांचे इस्पितळ कुठे आहे? - मुंबईच्या परळ भागात
- ❖ प्रत्येक खोलीत कोण होते? - एक एक पेशंट.
- ❖ लेखिकेने उत्सुकतेने कोठे पाऊल टाकले? - मांजरांच्या विभागात
- ❖ भरकटलेल्या जगात याची जाण नाही – संस्कारांची
- ❖ पणत्या येथे आहेत – तुळशीवर
- ❖ स्वैर होऊन नदी का पळते? - सागराला भेटण्यासाठी

- ❖ संत सेना महाराजांचा शीण कशामुळे गेला? - संतचरण पाहून
- ❖ चंदनाच्या स्पर्शाने सुगंधित होते – हेकळी, टाकळी
- ❖ हे जन संत दर्शनाने पावन होतात – अभाविक
- ❖ कोणाच्या सहवासात परमार्थ साधावा? - संतांच्या
- ❖ अभंगात कोणत्या सुगंधी झाडाचा उल्लेख आला आहे? - चंदन

प्र३. विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

<ul style="list-style-type: none"> ★ मोठे X छोटे ★ अस्वच्छ X स्वच्छ ★ डावीकडे X उजवीकडे ★ बाहेर X आत ★ लठ्ठ X रोड ★ चिडकी X शांत ★ स्वस्थ X अस्वस्थ 	<ul style="list-style-type: none"> ★ आल्या X गेल्या ★ विश्वास X अविश्वास ★ आंधळे X डोळस ★ आत X बाहेर ★ मोठी X लहान, छोटी ★ जबाबदार X बेजबाबदार ★ इमान X बेइमान 	<ul style="list-style-type: none"> ★ शिस्त X बेशिस्त ★ रोजगार X बेरोजगार ★ पर्वा X बेपर्वा ★ स्वच्छ X अस्वच्छ ★ आवश्यक X अनावश्यक ★ मित्र X शत्रू ★ आकाश X पाताळ
--	---	---

प्र४. योग्य जोड्या लावा.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ सोनियाचा- दिवस ➤ देखिलें -संतांस ➤ भटले -माहेर ➤ निरसला -शीण ➤ जीवा -सुख ➤ चंद्र, चांदणे -जगणे ➤ पणती- जळणे ➤ नदी -जगणे ➤ पक्षी -सोसणे ➤ सागर- अथांगता ➤ वृक्ष - स्थितप्रज्ञता 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ उदी - रंग ➤ मोठी - तसबीर ➤ छोटी - सानुली ➤ बोट - अंगुली ➤ ताजेपणा - टवटवी ➤ पावा - अलगूज ➤ टवटवी -मुखावर ➤ भुळभुळ -तीरी ➤ झुळझुळ- झरा ➤ मखमल - तरंग ➤ छोटीशी- इमारत 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ सुट्टी - रजा, ➤ मित्र - सखा, ➤ कथा - गोष्ट, ➤ निमंत्रण - आमंत्रण ➤ काळजाला घरे पडणे -प्रचंड दुःख होणे ➤ मनमानी करणे -मनाप्रमाणे वागणे ➤ हैराण होणे- त्रासून जाणे ➤ गलेलठ्ठ -बोका
--	---	---

प्र.5 खालील विरामचिन्हे लिहा.

<ul style="list-style-type: none"> → पूर्णविराम . → अर्धविराम ; → अपूर्णविराम : → स्वल्पविराम , → उदगारवाचक चिन्ह ! → प्रश्नार्थक चिन्ह ? → संयोग चिन्ह - → अवतरण चिन्ह [“ ”] [“ ’] 	<ul style="list-style-type: none"> → अपसारण चिन्ह — → लोप चिन्ह ... → दंड → अवग्रह § → काकपद ^ → विकल्प चिन्ह / → परिच्छेद चिन्ह ¶
--	---

प्र६. शब्द अकारविल्हे प्रमाणे लावा.

<ul style="list-style-type: none"> ● रोमांचक अंगावर काटे उभे ● करणारे कथा गोष्ट गोडी ● आवड दिलासा समाधान गिर्यारोहण ● पर्वत चढणे सानुली लहान ● स्वैर मुक्त मंद हळुवार ● सौम्य झुळूक वाऱ्याची मंद ● लाट नदीकाठ नदीचा किनारा ● शब्द अकारविल्हे प्रमाणे लावा ● इस्पितळ दवाखाना भटकणे जग ● जनावर प्राणी योग वेळ 	<ul style="list-style-type: none"> ● सृष्टी निसर्ग मंजुळ गोड ● मजला मला शिकवणे धडे ● देणे भरकटणे भटकणे जग ● दुनिया संस्कार चांगले विचार ● जाण ओळख धडा पाठ ● दिन दिवस दीन गरीब ● साम्य सारखेपणा शब्दकोश शब्दसंग्रह ● उद्दिष्टे प्रयोजन दृष्टी डोळे ● इमारत इमला बहुधा कदाचित ● कार्यालय कचेरी तसबीर चित्र
---	--

प्र७. दिलेल्या शब्दांचे इंग्रजीमध्ये भाषांतर करा.

<ul style="list-style-type: none"> ● Thriller रोमांचक ● Story गोष्ट ● Liking आवड ● Assurance दिलासा ● Mountaineering गिर्यारोहण ● small लहान ● शिकवणे to teach ● जग – दुनिया – world ● संस्कार – virtue ● जाण – acquaintance ● दिन – day 	<ul style="list-style-type: none"> ● Free मुक्त ● मंद – mild ● इस्पितळ – hospital ● प्राणी – animal ● योग – chance ● इमारत – building ● कदाचित – probably ● कार्यालय – office ● चित्र – picture ● निसर्ग – nature ● गोड – sweet ● मला – me 	<ul style="list-style-type: none"> ● सारखेपणा – similarity ● शब्दकोश – dictionary ● उद्दिष्टे – aim ● डोळे – eyes ● पाहिले – seen ● संपूर्ण – all ● झुडुप – shrub ● चंदन – sandalwood ● लोक – people ● भार – burden ● दीन – poor ● धडा – lesson
---	--	---

प्र८. 'बिनभिंतीची शाळा, लाखो इथले गुरु' हा विचार स्पष्ट करा.

निसर्ग ही एक मोठी शाळा आहे. त्याला भिंती नाहीत. बसायला बाक नाही की शाळेची घंटा ही येथे नाही. शिक्षक म्हणजे निसर्ग व निसर्गातील प्रत्येक घटक. तेच माणसाला अनेक गोष्टी शिकवून जातात. निसर्गातील लहानशा अशा मुंगीकडून एकाच रांगेने शिस्तीने जाण्याचे धडे घेता येतात. मधमाशीकडून

सतत कार्यशील राहण्याचा धडा गिरवता येतो.

झाडाकडून स्थितप्रज्ञता शिकता येते. कोणत्याही कठीण काळात नेटाने उभे राहणारे झाड आपले 'गुरु' होतात. नदीकडून अव्याहतपणे काम करण्याची प्रेरणा मिळते. नदी कधी थांबत नाही. प्रवाहशील असते. फुलांकडून सुगंध देणे म्हणजेच इतरांना सुखी कसे करावे, हे शिकता येते. पाण्याकडून निर्मळता शिकता येते. खरोखरच निसर्ग आपला गुरु आहे आणि असे हे बिनभिंतीच्या शाळेतले गुरु आपल्याला खूप गोष्टी शिकवतात.

'दुसऱ्यासाठी घाव सोसणे' या ओळीतील तुम्हांला कळलेला अर्थ तुमच्या शब्दांत लिहा.

घाव सोसणे म्हणजे अतिशय वेदना सहन करणे. वृक्ष याचे उत्तम उदाहरण आहे. वृक्ष थंडी, ऊन, वारा, पाऊस यांच्याशी सामना करून प्रतिकूल परिस्थितीतही नेटाने उभे असतात. वाटसरूंना

सावली देतात. स्वतः मात्र उन्हात तापत असतात. कोणी झाडावर दगड मारले, फांदया छोटल्या, घाव घातले तरी मुकाट्याने सहन करतात व आपली रसाळ फळेही देतात.

माणसाने झाडाच्या लाकडाचा बांधकाम, फर्निचरसाठी उपयोग करून घेताना त्याच्यावर निर्दयीपणे करवत चालविली तरी ते झाड दुसऱ्यासाठी घाव सोसते, त्याला मदतच करते. स्वतः त्रास सहन करून दुसऱ्याला मदत करणारे झाड खऱ्या अर्थाने ऋषीमुनींसारखे स्थितप्रज्ञ आहे.

प्र९. शाळेत येताना दोन मित्रांमधील शब्दकोशासंबंधी संवाद लिहा.

दोन मित्रांमधील शब्दकोशासंबंधीचा संवाद खालीलप्रमाणे:

विनय: अरे विशाल, 'गुण' या शब्दाचा अर्थ तुला माहीत आहे?

विशाल: हो! अरे परीक्षेत आपणास 'गुण' मिळतात ना.

विनय: तू शब्दकोशात याचा अर्थ पहा. शब्द एक पण अर्थ अनेक असतात.

विशाल: खरंच रे! आई नेहमी म्हणते दुसऱ्याचे चांगले 'गुण' घे.

विनय: होय. संदर्भानुसार अर्थ बदलतात. म्हणून शब्दकोश हाताळण्याची सवय असावी. मग अडचण येत नाही.

विशाल: चल आपण असे नवीन शब्द व त्याचे विविध अर्थ समजून घेऊ या.

विनय: मी तर म्हणतो आपण शब्द बँकच तयार करू. तुला काय वाटते?

विशाल: हो नक्कीच!

प्र१०. सूचनाफलक तयार करा.

1. घाटातून जाताना घ्यायची काळजी

- आवश्यक तेथेच हॉर्न वाजवा.
- वाहने हळू चालवा, जीवनरेखा वाढवा.
- वाहने चालवताना मोबाइलचा वापर टाळा.
- वळणावर गाडी थांबवणे टाळा. वाहतुकीचे नियम पाळा.
- प्रखर दिव्यांचा आवश्यक तेथेच वापर करा, अपघात टाळा.
- ओव्हरटेक करणे टाळा. अपघातापासून दूर पळा.
- अतिघाई संकटात नेई.

2. 'कणखर' गिर्यारोहण संस्थेतर्फे कॅम्पचे आयोजन

– सूचनाफलक –

दि. १५ एप्रिल

'कणखर' गिर्यारोहण संस्था अमरावतीतर्फे उन्हाळ्याच्या सुट्टीत गिर्यारोहणाचा कॅम्प आयोजित केला आहे. संपूर्ण माहिती १४ एप्रिलच्या वृत्तपत्रात आलेली असून अधिक विस्तृत माहिती www.kankhar.com या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. इच्छुकानी आपली नावनोंदणी ३० एप्रिलपर्यंत करावी.

3 'उदया शहरातील पाणीपुरवठा बंद राहिल.'
नमुना कृती 1

दि. ८ नोव्हेंबर

जलपुरवठा विभाग

पाणीपुरवठा बंद

जलपुरवठा विभाग विद्याविहार, पुणे
तर्फे कळवण्यात येते, की विद्याविहार या
भागातील जलवाहिन्यांच्या महत्त्वाच्या दुरुस्तीच्या
कामासाठी १० नोव्हेंबर रोजी पाणीपुरवठा
दिवसभर बंद राहिल याची नागरिकांनी नोंद घ्यावी.